

Презентація результатів Індексу настроїв малого бізнесу 2019

Індекс настроїв малого бізнесу

ПИТАННЯ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ІНДЕКСУ

- ☐ Оцінка поточного стану бізнесу
- ☐ Динаміка розвитку бізнесу за останні 6 місяців
- ☐ Прогноз ситуації на наступні 6 місяців
- ☐ Оцінка економічної ситуації

133 власники та директори малого бізнесу з усієї України взяли участь у дослідженні

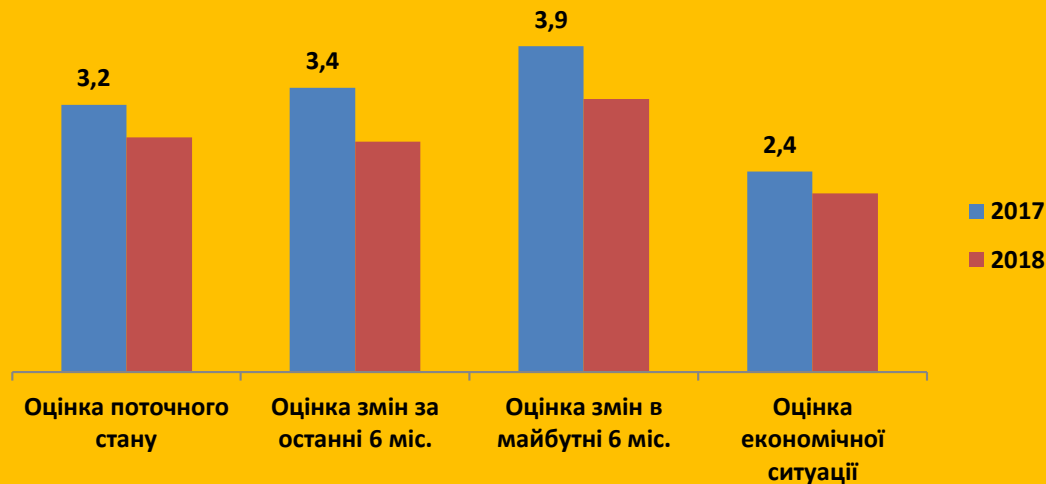
Індекс настроїв малого бізнесу

Позитивний

Нейтральний

Негативний

2,7 з 5
МОЖЛИВИХ

За останній рік малий бізнес дещо погіршив оцінку перспектив власного розвитку та оцінку економічної ситуації в Україні загалом

Динаміка розвитку

31,6 % задоволені поточним станом справ у бізнесі (**44,8 %** у минулому році)

30 % вважають, що за останні півроку ситуація покращилась (**48,3 %** у минулому році)

38,4 % незадоволені станом справ у бізнесі (**26 %** у минулому році)

44,4 % вважають, що за останні півроку ситуація погіршилась (**18 %** у минулому році)

Прогнози та перспективи

47,4 %

очікують покращення стану справ у бізнесі
протягом найближчих 6 місяців.

76, 2 % – в минулому році

3 них:

64,5%

*планують наймати
нових працівників*

77,4 %

*планують збільшити
рівень зарплати*

77,4 %

*планують збільшити
інвестиції в бізнес*

Успішний малий бізнес активно реінвестує кошти в людей та економіку України.

Фінансові результати та очікування

27 % задоволені прибутками.
37,9 % у минулому році.

66 % очікують зростання прибутків
у найближчі 6 місяців
(**87 %** у минулому році)

72,9 % незадоволені прибутками.
62,1 % у минулому році.

34% не очікують зростання
прибутків у найближчі 6 місяців.
(**13 %** у минулому році)

Малий бізнес здебільшого незадовільно оцінює поточну ситуацію з прибутками, втім 66 % компаній налаштовані оптимістично щодо фінансових результатів у 2019 році. Хоча оптимізм набагато більш стриманий, порівнянно з минулим роком.

Залучення фінансування

53 % планують
збільшувати рівень
фінансування свого
бізнесу

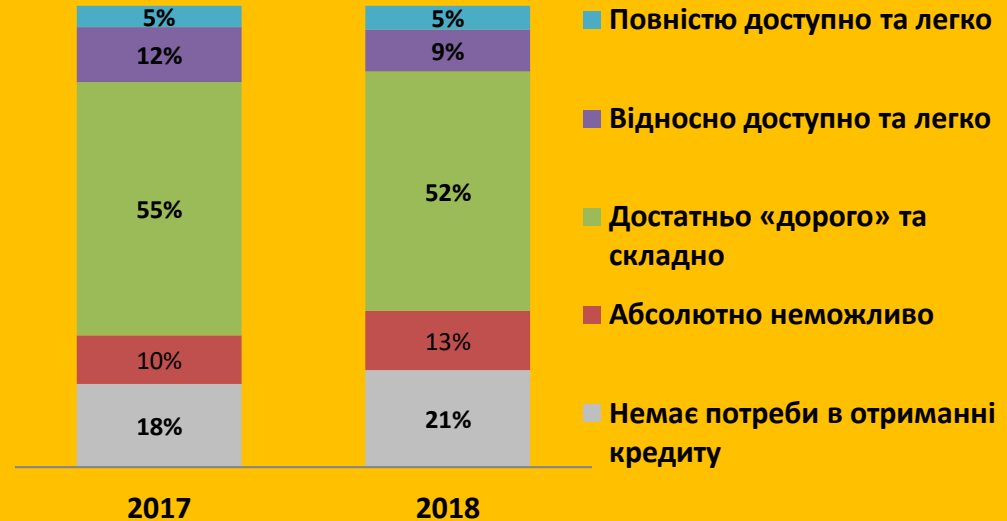

Підприємці продовжують нарощувати обсяг фінансування бізнесу, хоча і не так активно, як у минулому році

Доступність кредитів

Дорого та складно

Підприємці поступово втрачають інтерес до кредитування

Наймана праця

37 % планують збільшувати кількість працівників (**54,2 %** у минулому році)

49 % планують збільшувати рівень заробітної плати (**57,3 %** у минулому році)

6 % планують скорочувати кількість працівників (**5,1 %** у минулому році)

23% планують зменшувати з/п або залишати її на тому ж рівні.
28 % опитаних не мають найманих працівників

Більшість підприємців збільшуватимуть кількість найманих працівників та підвищувати їм зарплатню.

Зовнішні ринки

21 %

уже експортують товари на зовнішні ринки

22 %

мають намір виходити на експортні ринки у 2019 році.

Порівняно з минулим роком значно скоротилась кількість експортерів серед малого бізнесу а також тих, хто планує освоювати зовнішні ринки.

Що стоїть на заваді розвитку

72 %

вважають економічну ситуацію
несприятливою для ведення бізнесу

2 %

задоволені поточними умовами

Чому так?

«Яку одну сферу в житті країни ви б змінили на користь свого бізнесу?»

Профіль опитаних компаній

- ❑ Серед опитаних найбільше торгівельних компаній (35%), виробничих (23%), а також представників сфери послуг (17%).
- ❑ 41% опитаних компаній – понад 10 років на ринку, 27% – працюють від 1 до 3 років.
- ❑ Понад 40% орієнтовані на зовнішні ринки
- ❑ 76 % опитаних є роботодавцями

Висновки

- ❑ Порівняно з минулим роком, малому бізнесу в Україні стало складніше працювати. Погіршення настроїв торкнулось як оцінки поточної ситуації, так і планів на майбутнє.
- ❑ Зросла кількість незадоволених податковим навантаженням, рівнем корупції, продовженням війни та незахищеністю з боку судової гілки влади. Водночас зменшилась кількість нарікань на інфляцію та складність адміністрування податків
- ❑ Попри всі негаразди, бізнес продовжує активно працювати на українську економіку, створювати нові робочі місця, підвищувати рівень зарплати, реінвестувати кошти у бізнес.
- ❑ Через недоступність вартість кредитних коштів, все більше підприємців взагалі втрачає інтерес до них

Анна Дерев'янка, виконавчий директор Європейської Бізнес Асоціації

В рамках Європейської Бізнес Асоціації вже три роки успішно існує проект Unlimit Ukraine, який об'єднує молодий український бізнес. На наших очах формується потужний прошарок українських виробників, які пропонують якісні товари та послуги та можуть конкурувати на міжнародних ринках. Очевидно, що вибудовування бізнесу «з нуля» - складний процес, що стає особливо помітно у трансформаційні для країни часи.

Невизначеність змішує підприємців бути обережними у своїх прогнозах. До того ж, мінливе законодавство, передвиборча турбулентність, корупційний тиск залишаються проблемами, які стримують оптимістичні настрої як великого, так само і малого бізнесу. Хоча при цьому приємно відмітити, що малий бізнес планує подальший розвиток та розраховує на покращення стану справ найближчим часом.

Коментарі партнерів

Ольга Таранова, бізнес-лідер сервісу Liga:REPORT, компанія ЛІГА:ЗАКОН

Протягом 2018 року податкове законодавство істотно не змінювалось та залишається доволі лояльним, економіка зросла на 3,5%. Кількість зареєстрованих ФОПів протягом минулого року зросла на 71 тис до **1,84 млн**. Чому ж за минулий рік збільшилась кількість підприємців, незадоволених податковою системою?

По-перше, хвилю негативу продовжує викликати ЄСВ та факт його сплати при відсутності діяльності. По-друге, і це головне, сьогодні перевірки малого бізнесу набрали нових масштабів: у деяких сферах порушення знаходять у 100% перевірок (!), а штрафні санкції часом несумісні з життям малого бізнесу.

Окремо хочу виділити проблему недостатньої інформованості підприємців про податкові зміни, про стратегію держави по відношенню до них та про сенс всього, що відбувається у податковій сфері по відношенню до малого бізнесу. Комунікації з державою – це окремий пласт роботи, який необхідно виводити на якісно новий рівень.

Валерія Іонан, засновник та керуючий партнер групи компаній для МСБ та стартапів Quadrate 28 Corp., екс-засновниця онлайн-видання MC Today та академії SMEA

Підприємці — особливі люди. Це водночас головні драйвери та головні донори економіки будь-якої країни. Погодьтеся, немає нічого кращого, ніж спостерігати за розвитком бізнесу, а ще надзвичайно круто, коли і держава, і лідери ринку допомагають підприємцям у розвитку — інвестують не лише фінансово, але й власним часом, контактами, створюючи різні платформи для комунікації з державою.

Підсумки минулого року невтішні. Податкове навантаження справді є великою проблемою, що стримує розвиток малого бізнесу в Україні, в таких умовах просто немає сенсу інколи створювати бізнес та робочі місця. Високий рівень податків не дає можливості бізнесу розвиватися й переходити на інший рівень. Корупція, доступність до кредитування — не можна робити вигляд, ніби цього в країні не має. І що менший бізнес, то відчутніші ці проблеми.

Щодо відсутності державної підтримки — лише у листопаді 2018 року був створений офіс розвитку МСП при Мінекономрозвитку, проте мало хто з підприємців про це знає.

Олексій Гончарук, голова Офісу ефективного регулювання

Результати Індексу настроїв малого бізнесу пояснюються низкою причин:

- Гострою проблемою досі залишається **питання підключення до електромереж**.
- Негативні настрої щодо податкового навантаження та рівня корупції є цілком обґрунтованими й пов'язані з **повільною трансформацією діяльності ДФС** та ін. контролюючих органів, чия діяльність досі непрозора і неповоротка.
- Зростання занепокоєння через військові дії пов'язано з **передвиборчою риторикою**, в якій тема війни є однією з ключових.

При цьому є передумови для більш оптимістичних результатів наступного Індексу:

- Державний інфосервіс для бізнесу **StartBusinessChallenge** набуває більшого поширення, містить вже 105 бізнес-кейсів і активно розвиває співпрацю з містами щодо їх локалізації.
- Новий Закон «**Про валюту**» значно полегшує життя підприємцям.
- **Законопроект №8124** про вдосконалення інвестклімату визнано одним з пріоритетів Уряду, його прийняття принесе Україні +28 позицій у рейтингу Doing Business.

Про проект **Unlimit Ukraine**

Європейська Бізнес Асоціація вже 20 років об'єднує та представляє інтереси середнього та великого бізнесу в Україні. Три роки тому Асоціація вирішила підтримувати й малий бізнес.

Так виникла ідея проекту Unlimit Ukraine – платформи, що допомагає стати більш сильними і впливовими новоствореним українським компаніям із цікавою самобутньою концепцією. Головна мета проекту – підштовхнути до зростання, розвитку та виходу на якісно новий рівень малий і мікробізнес в Україні.

Unlimit Ukraine вже підтримали члени Асоціації: великі міжнародні, європейські та українські компанії. Сьогодні проект налічує понад 700 учасників.

Хто може долучитися до Unlimit Ukraine?

Учасниками проекту можуть стати українські ФОП будь-якого виду діяльності, які належать до малого чи мікробізнесу.

Залежно від типу участі компанії отримують безліч можливостей для розвитку та зростання, серед яких:

- ❑ участь у спецпроектах, освітніх і нетворкінг-заходах Асоціації;
- ❑ отримання бізнес-консультацій від діючих членів Асоціації;
- ❑ безліч інших опцій.

Крім того, Unlimit Ukraine планує проведення масштабної події – Щорічного SME форуму, що об'єднає максимальну кількість представників малого та мікробізнесу, які працюють в Україні.

Хочете приєднатися до спільноти Unlimit Ukraine? Заповніть аплікаційну форму залежно від вибраного типу участі.